

ד"ר רונן דבי

אודות

מנהל מחלקה אורתופדית בב"ח ברזילי באשקלון. בוגר בית הספר לרפואה בתל אביב. לפני כן עבד שנים כאורתופד בכיר בבית החולים אסה"ר-צריפין.

ד"ר רונן דבי משמש גם כיועץ אורתופדי למכבי שירותי בריאות, קופ"ח לאומית, קופ"ח כללית וקופ"ח מאוחדת. התמחותו, יחסו האנושי וניסיונו הרב בתחום, מסייעים לחולים רבים לחזור לחיים פעילים. ולמתמחים רבים, ללמוד ולהשתפר בלמודי האורתופדיה; טיפול בשחיקת סחוסים במפרקים נושאי משקל - בית החולים אסף הרופא וכעת כמנהל מחלקה אורתופדית באשקלון; השתלה מלאכותית פרק הברך והירך (fellowship in joint surgery); ארטרוסקופיה וניתוחי ספורט; כותב חו"ד לבתי משפט; עורך Orthopedic Update מזה 10 שנים בישראל; מרכז בחינות הגמר לסטודנטים בתחום האורתופדי; אחראי וכותב את המבחן בע"פ בבתי החולים המסונפים לאוניברסיטה; כתיבת התחום האורתופדי בבחינה הארצית בכירורגיה; ממחברי השאלות לבחינת שלב א' באורתופדיה; בוחן בחינות בשלב ב'; י"ר הכינוס הארצי בנושא אוסטיאוארטריטיס; נציג האורתופדים בוועדת כתיבת הנחיות הטיפול באוסטיאוארטריטיס (ועדה שגובשה על ידי הר"י); חבר באיגוד הבינלאומי למחקר בתחום אוסטיאוארטריטיס ופגיעות סחוס OARS; בורר בוועדות הערער של ביטוח לאומי סניף תל-אביב; Reviewer של עיתונים מדעיים +Spine & Journal of ortopaedic research.

תחום התמחות

מומחה בטיפול במחלות שחיקת סחוס (אוסטיאוארטריטיס) ובהחלפות מפרקים

שחיקת סחוס

החולה הצעיר אולם אין ריפוי של פגיעה ממושטת במפרק כפי שקיימת במחלה.

הטיפול במחלת האוסטאוארטריטיס מתחלק לשני שלבים: טיפול שמרני וטיפול ניתוחי.

הטיפול השמרני: טיפול בתסמונת הכאב ובתפקוד המפרק ובניסיון למניעת החמרת השחיקה, קרי שילוב של מספר אפשרויות טיפול אשר חלקן מתמקדות בטיפול בכאב על ידי תוספי מזון, תרופות, הזרקות וטיפול לשיפור התפקוד באמצעות חיזוק שרירי עצמי או מודרך.

הטיפול הניתוחי: כאשר טיפולים שמרנים אינם עוזרים יש מקום לטיפול ניתוחי במחלת האוסטאוארטריטיס. הטיפול הניתוחי נחלק למספר אפשרויות:

א. טיפול כירורגי משמר סחוס:

1. ארתרוסקופיה - ביסוד הטיפול הארתרוסקופי קיימת המחשבה ששטיפה תשחרר או תמהל את הציטוקינים בנוזל הסינוביאלי ובכך תקטין את תהליך פרוק המטריקס.

2. אוסטאוטומיה - מטרת טיפול זה היא להעביר מקור סחוס חדש לאזור הסחוס הפגוע על ידי שינויי ציר עומס על חלקי המפרק הפגוע בשיטות שונות.

ב. החלפת המפרק במשתל מלאכותי (חלקית או מלאה): הפתרון המקובל היום לכאב ושחיקה הבלתי נשלטים.

לסיכום: התהליך הכרוני של אוסטיאוארטריטיס מחייב תקשורת בין המטפל והחולה. קיימת חשיבות עליונה להסבר מפורט לחולה ומשפחתו על אופי המחלה, הבנת מקור הכאב והטיפול בכל האמצעים השמרניים הניתנים.

הדרך היחידה להשיג את מטרת הטיפול הינה על ידי שילוב בו זמנית של מספר זרועות טיפול המתוארות לעיל. יש צורך בתרגול עצמי יומיומי, ניצול מרבי של פיזיותרפיה ומערכות לשיפור השליטה העצבית-שרירית, תוך הכוונת המטופל לפעילות גופנית מבוקרת שתטיב גם עם תוצאות ניתוחי החלפת מפרקים, אליהם יופנו מיעוט המקרים. כל זאת, עד שיימצא פתרון טיפולי ו/או מניעתי הולם למחלה שכיחה זו.

שחיקה בסחוסים גורמת לטובלים ממנה כאבים והגבלה בתנועה. שחיקת הסחוסים היא המחלה השכיחה ביותר בעולם הגורמת למוגבלות מעל גיל 65. עם זאת, מהמחלה טובלים גם לא מעט צעירים בשל פציעות ספורטיביות או חבלות שונות. שחיקת סחוסים מאובחנת בעקבות כאב והגבלה תפקודית. הכאב מופיע בדרך כלל במעברים כגון שינוי תנוחה מהליכה לשיבה, תחילת הליכה ועלייה או ירידה במדרגות. החולים חשים בזמן הפעולה כאב בברך או בירך. לדברי ד"ר רונן דבי, מנהל מחלקה אורתופדית בבית החולים ברזילי, "בנוסף לתסמינים הקליניים, צילום הרנטגן הוא הכרחי לשם אבחנה, ואפשר לראות בו שינויים: היצרות של המרווח הסחוס".

תיאוריות לשחיקת סחוסים

ד"ר דבי מסביר כי "תפקיד הסחוס המפרקי הוא לבלום זעזועים ולשמור על תנועה חלקה במפרק. בעבר שויכה המחלה לשחיקת סחוס בלבד, אבל בשנים האחרונות יש עדויות רבות לכך שמרכיבים נוספים במפרק נפגעים מהמחלה ולא רק הסחוס. החולים סובלים מחולשה ניכרת של השרירים במפרק, פגיעה בתבנית ההליכה, פגיעה ברצועות סביב המפרק ושינוי צורה של המפרק".

הסיבה לשחיקת סחוסים ברוב המקרים איננה ידועה בוודאות. חלק מהתיאוריות תולות את השינויים הללו בתצורת הגפיים השונה בקרב בני מוצא אתני שונה (עדות המזרח, אשכנז). גורמים אפשריים נוספים לשחיקת סחוס הם השמנת יתר ושרירים חלשים.

שחיקה בסחוס עשויה להופיע משנית למחלת ילדות, זיהום ישן במפרק, חבלה, פציעת ספורט, שבר או פגיעה סחוסית ממוקדת בעבר. לדברי ד"ר דבי, "פגיעה ממוקדת היא מצב שיכול להוביל בעתיד לנזק גדול - שחיקת סחוסים מלאה. הנזק הקטן הוא חבלות ממוקדות עם נזק מוקדי במפרק. חבלות אלו מופיעות בדרך כלל באוכלוסיית צעירות".

הטיפול

אז מה עושים? אין בנמצא עדיין פתרון מספק לשחיקת הסחוס במפרק הפגוע. קיימת השתלת סחוס בנוקים מקומיים במפרק